

Snel op weg met Kleuterplein

MALMBERG

Inhoudsopgave

Inleiding 3

Mijn Malmberg, alles binnen handbereik 3

Stap 1: Wegwijs in de materialen 4

 Handleidingen 4

 Prentenboeken 4

 Allerlei 5

 Raai de Kraai 5

 Voorbeeldpagina uit de handleiding 6

 Organisatie van een jaar 8

 Organisatie van een thema 8

Stap 2: Software in de klas 9

 Digibordsoftware 9

 Oefensoftware 9

Stap 3: Observatie en registratie 10

 Instroomobservatie 10

 Kleuterverslag 10

 Observatie en registratie 11

Inleiding

Dit snel op weg-katern neemt u stap voor stap mee door *Kleuterplein*; de complete methode voor het kleuteronderwijs.

- Stap 1 **Wegwijs in de materialen** helpt u snel uw weg te vinden in de materialen en lessen van het eerste thema.
- Stap 2 **Software in de klas** vertelt u welke software er is bij *Kleuterplein* en hoe die software in elkaar zit.
- Stap 3 **Observatie en registratie**: hoe kunt u de prestaties van de kinderen volgen en vastleggen?

Onderwijs van Morgen, alles binnen handbereik

Onderwijs van Morgen is een unieke servicesite voor alle leerkrachten die met een Malmberg-methode werken.

Op Onderwijs van Morgen vindt u bij *Kleuterplein* praktische hulpmiddelen bij de dagelijkse onderwijspraktijk: groepsplannen, groepsoverzichten, kwaliteitskaarten, een planningsformulier voor eigen thema's, een formulier voor instroomobservatie en een formulier voor het kleuterverslag.

Ook worden er interessante nieuwtjes over methodes en vakgebieden vermeld op Onderwijs van Morgen.

Wegwijs in de materialen

Hieronder ziet u de belangrijkste materialen van *Kleuterplein*.

Handleidingen

Kleuterplein bestaat uit twee pakketten: De seizoenen en De wereld. Elk pakket bevat acht thema's. Begin het schooljaar met een thema uit periode 1: Nieuw schooljaar, Communicatie, Herfst of Winter. In de handleiding vindt u de beschrijvingen voor de verschillende activiteiten en de inrichting van de hoeken en het zelfstandig werken.

Pakket 'De seizoenen'

Pakket 'De wereld'

Prentenboeken

Bij elk thema uit periode 1 hoort een prentenboek. Dit prentenboek vormt de rode draad van het thema. Het speelt een belangrijke rol bij de verschillende activiteiten. Het prentenboek wordt in de eerste week van het thema aangeboden.

Allerlei

Bij *Kleuterplein* hoort het pakket *Allerlei* met praktische hulpmiddelen voor de dagelijkse onderwijspraktijk. Het pakket bevat een map met kopieerbladen in verschillende categorieën en een map met magneten. In de map met kopieerbladen vindt u bijvoorbeeld ouderinformatie over geschikt schrijf- en tekenmateriaal, kopieerbladen met de dagen, maanden en seizoenen, letterbladen en cijferkaarten, sjablonen voor verjaardagskalenders en nog veel meer. De map met magneten bestaat uit magneten van dagritmekaarten, pictogrammen voor zelfstandig werken en de letters.

Tips voor de start van het schooljaar:

- Richt de lees-schrijfhoek en de rekenhoek in met voorbeelden van letters en cijfers.
- Bereid een knutselactiviteit voor om een verjaardagskalender te maken.
- Maak een magneetbord gereed voor de weergave van het dagritme en een planbord voor het zelfstandig werken.
- Maak een selectie van handige kopieerbladen die u meteen aan het begin van het schooljaar introduceert. Denk bijvoorbeeld aan het stoplicht

(pagina 76), de stappenkaart voor de wc (pagina 75) en letterboekjes om in de lees-schrijfhoek te leggen.

- Maak een selectie uit het hoofdstuk met oudermateriaal voor de eerste informatieavond.

Raai de Kraai

De eigenwijze handpop Raai de Kraai speelt een belangrijke rol in *Kleuterplein*. Hij heeft de hoofdrol in de voorleesverhalen en in het pakket *Allerlei*. Raai de Kraai wordt ook bij veel activiteiten ingezet.

Tip:

Geef Raai de Kraai een vaste plek in de klas. Maak bijvoorbeeld een nest waar hij neergezet kan worden op de momenten dat hij geen rol heeft in de klas.

Voorbeeldpagina's

Domein

Bij elke les staat aangegeven bij welk domein het doel van de les hoort, in dit geval taal-lezen.

Doel in kindertaal

Boven elke les staat het leerdoel om voor te lezen aan kinderen.

Tijdsaanduiding

Bij elke les staat aangegeven hoe lang de les ongeveer duurt.

Materialen

Een overzicht van de materialen die u nodig hebt bij deze les

Inleiding, kern, afsluiting

Elke les kent een vaste opbouw: Inleiding, kern, afsluiting.

Omgaan met verschillen

Specifieke vragen voor de instroomgroep, groep 1 en groep 2

WEEK 2

GROTE KRING

abc

Tijdsduur
20 minuten

Materialen

- letterkaartje p
- kaartjes met bekende letters (groep 1 en 2)
- zelfklevende memobriefjes

Praat over de letter p als 'de puh' (p gevolgd door een klein plofje). Gebruik dus de klank en niet de letternaam (pee).

De letter p

In deze kring doen we spelletjes met letters en klanken. We leren de letter p.

GELETTERDHEID: FONEMISCH BEWUSTZIJN, ALFABETISCH PRINCIPE	
0	herkent de eerste letter van de eigen naam
1	herkent en benoemt vijf letters
2	herkent en benoemt zestien letters

Inleiding

- Ga de kring rond met een aanwijversversie: *Ik ken jou* (wijs een kind aan). *Jij heet Lieke. Lillieke begint met lll. Lieke mag dan een ander kind aanwijzen, de naam noemen en de beginklank van de naam.*
- Doe dat ook met uw eigen naam. Laat een kaartje met daarop de beginletter van uw naam zien. *Ik heet* (naam). *Kijk, dit is mijn letter.* Schrijf de beginletter groot op. Zijn er namen in de groep met dezelfde beginletter?

Kern

- Laat letterkaartjes zien van bekende letters.
 - 0 Vertel een kind met een bijpassende naam dat dit zijn of haar beginletter is. Herhaal de naam en de beginklank en wijs op de vorm van de letter.
- Geef bij de letterkaartjes opdrachten als:
 - 2 *Wie weet hoe deze letter klinkt?*
 - 0 *Zijn er namen die met* (noem de klank) *beginnen?*
 - 1 *Weet je een dier dat begint met* (noem de klank)?
- In het prentenboek *Wie heeft mijn pet?* heet de jongen uit het verhaal Pim. De naam Pim begint met 'p'. Is er iemand wiens naam met p begint, net zoals Pim?
- Laat de letter p zien en benoem de vorm van de letter: *Een lange stok met een bolletje bovenaan, deze kant op.*
- Noem diernamen met en zonder 'p', bijvoorbeeld: *pinguïn, poes, leeuw, papegaai, panter, hond, schildpad*. Als de kinderen een 'p' horen, steken ze een arm in de lucht.

20 Dierentuin

Zie voor een uitgebreider overzicht met voorbeeldpagina's de algemene handleiding op pagina 8 t/m 15.

- ✱ Bedenk woorden waar je 'p' aan het einde van een woord hoort.
- ✱ Maak tweetallen. Noem om en om een diernaam die begint met 'p'. Verzin zo veel mogelijk diernamen in één minuut. Bedenk een manier om te tellen hoeveel dieren jullie gevonden hebben.

Afsluiting

- Zorg voor een stapeltje zelfklevende memobrief waar de letter 'p' op staat. Geef elk kind er een. Laat de kinderen rondlopen door de klas op zoek naar een voorwerp dat begint met 'p'. (prullenbak, papier, potlood, papierbak, peer, pop, poppenhoek, plant enzovoort) Daar plakken ze hun memobrief op. Ze halen vervolgens een nieuw zelfklevende memobrief en zoeken nog een woord met 'p'. Bespreek de vondst. Check samen met de kinderen of het allemaal klopt. Laat de zelfklevende memobrief een paar dagen zitten en zorg dat er nieuwe toegevoegd kunnen worden.

KLEINE KRING

GROEP 1 Op zoek naar de 'p'

- Laat het kaartje met de letter p nog eens zien en verklank de letter. Leg het kaartje zichtbaar neer als voorbeeld.
- Laat dieren bedenken met de 'p'.
- Wijs op de vorm van de letter.
- Om de beurt halen de kinderen een letter uit de grabbelzak.
- Is het de 'p'? Vergelijk zo nodig met het letterkaartje. Laat het kind de letter verklanken als het de 'p' is. Is het een andere letter, dan is verklanken niet nodig (mag wel). De gegrabbelde letters legt het kind naast zich neer.

Tijdsduur
10 minuten

Voorbereiding

- Maak een grabbelzak met letters. Zorg ervoor dat er veel letters 'p' bij zijn. De overige letters mogen willekeurig zijn.

Materialen

- letterkaartje 'p'
- letters in een grabbelzak (plastic letters, magneetletters)

abc

GROEP 2 Op zoek naar de 'p'

- Leg de kaartjes met de bekende letters op tafel. Maak een zin met de naam van een dier. De kinderen wijzen aan welke letter bij de diernaam hoort.
- Laat de 'p' nog eens zien en verklank de letter.
- Laat dieren bedenken met de 'p'.
- Wijs op de vorm van de letter.
- Om de beurt halen de kinderen een letter uit de grabbelzak. Ze verklanken de letter en noemen een woord dat met deze letter begint. Daarna leggen ze de letter naast zich neer.
- Als de grabbelzak leeg is, kijken de kinderen of ze een woord kunnen maken met de letters die ze hebben. Samenwerken met een ander mag.

Tijdsduur
10 minuten

Voorbereiding

- Maak een grabbelzak met bekende letters. Zorg ervoor dat er veel letters 'p' bij zijn.

Materialen

- kaartjes met bekende letters (groep 2)
- letters in een grabbelzak (plastic letters, magneetletters)

abc

Dierentuin 21

✱-opdrachten

Bij veel lessen staan suggesties voor variaties op de lessen afgestemd op slimme kleuters.

Kleine kring

Kleine-kringsuggesties voor groep 1 en 2.

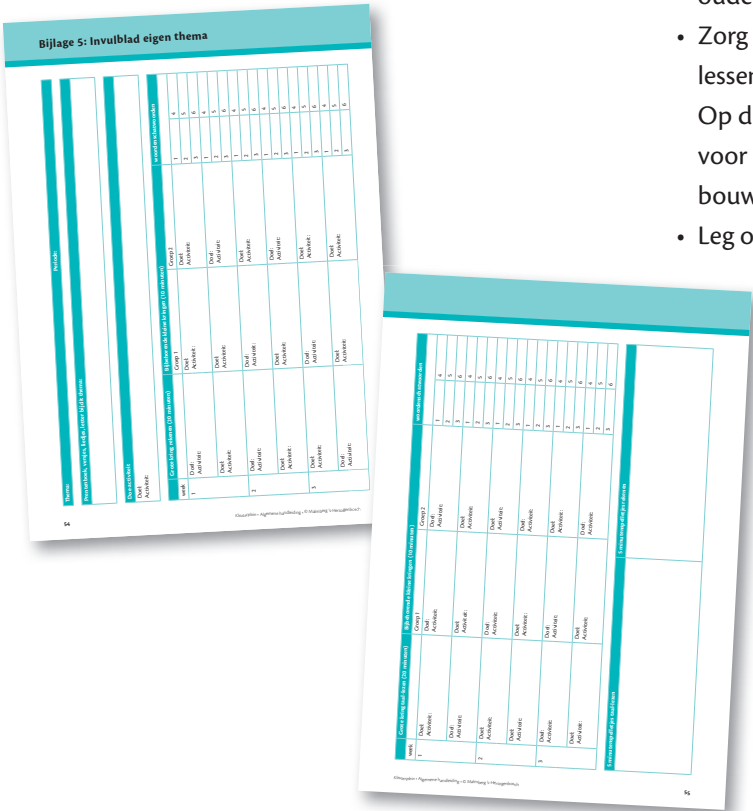
Organisatie van een jaar

Kleuterplein kent vier periodes per jaar. Elke periode herhaalt en breidt uit ten opzichte van de voorafgaande periode. Door elke periode één of twee thema's van Kleuterplein te doen, wordt de opbouw gegarandeerd van relevante onderdelen in het leerstofaanbod.

	De seizoenen	De wereld
Periode 1 augustus t/m oktober	• nieuw schooljaar • herfst	• winkel • communicatie
Periode 2 november t/m januari	• december • winter	• gezondheid • restaurant
Periode 3 februari t/m april	• lente • dierentuin	• museum • machines
Periode 4 mei t/m juli	• familie • vakantie	• bouwen • vervoer

Eigen thema's

De thema's van Kleuterplein kunnen elke periode afgewisseld worden met eigen thema's. Voor de invulling van eigen thema's kunt u gebruikmaken van bijlage 5 van de Algemene handleiding. Deze bijlage helpt u bij het vormgeven van een verantwoord onderwijsaanbod, afgestemd op doorgaande leerlijnen voor alle domeinen.

Organisatie van een thema

Elk thema kent dezelfde opbouw. De doe-activiteit, de kring-activiteiten en de groepslessen zijn verdeeld over drie weken. Ga flexibel om met de volgorde van de lessen binnen een week. De activiteiten voor het zelfstandig werken zijn activiteiten die gedurende het hele thema elke dag aan bod komen. Dat geldt ook voor de kopieerbladen voor oudste kleuters. Zet deze in tijdens het zelfstandig werken.

Checklist per thema:

- Plan de doe-activiteit en regel ouders als dat van toepassing is.
- Bepaal welke hoeken een plaats krijgen in de klas of daarbuiten. Check het aanwezige spel-, verkleed- en ontdekmateriaal en doe zo nodig een beroep op ouders voor aanvullingen.
- Zorg voor de benodigde kopieerbladen voor de lessen zelfstandig werken. Lamineer deze eventueel. Op deze manier gaan bijvoorbeeld de kopieerbladen voor de kralenplank en de opdrachtkaarten voor de bouwhoek lang mee.
- Leg ouderbrieven klaar om mee naar huis te geven.

Software in de klas

Hieronder leest u op welke manier u ICT kunt inzetten bij *Kleuterplein*.

Digibordsoftware

Bij verschillende onderdelen van *Kleuterplein* kunt u het digibord inzetten. Dit wordt in de themakaternen aangegeven met het icoon . Het digibord bij *Kleuterplein* is met name gericht op woordenschat en is daarmee heel geschikt voor kleine kring-activiteiten. Bij elk thema zijn de volgende onderdelen op het digibord beschikbaar:

- Prentenboek
 - het prentenboek voorzien van audio;
 - het prentenboek met kijkopdrachten;
 - woordenschatspelletjes.
- Zoekplaat
 - woordenschatopdrachten;
 - extra woordenschatspelletjes;
 - printbladen met woordvelden.
- Kleuterwoordenboek
 - woordenschat-activiteiten;
 - printbladen met kleurplaten en woordvelden.
- Engels
 - de Engelse samenvatting van het verhaal van Raai de Kraai en Dot;
 - handige Engelse zinnen.
- Extra
 - ingezongen versie van het themalied;
 - instrumentale versie van het themalied.

Oefensoftware

De oefensoftware bij *Kleuterplein* is geschikt voor alle niveaus (instroomgroep, groep 1 en groep 2). Het materiaal is gekoppeld aan de leerlijnen die gehanteerd worden in de mappen en heeft dezelfde doelen en tussendoelen. Met behulp van de oefensoftware kunnen kinderen spelend oefenen aan hun woordenschat, taal-leesvaardigheden en rekenvaardigheden.

De oefensoftware bestaat uit de volgende onderdelen:

- Thematische woordenschattoefeningen
- Oefeningen voor taal-lezen
- Oefeningen voor rekenen

De resultaten van de oefeningen voor taal-lezen en rekenen worden per kind opgeslagen ten behoeve van het registratiesysteem.

Zorg dat de kinderen op de juiste manier ingevoerd zijn in het systeem.

Laat ze tijdens de lessen zelfstandig werken met de oefensoftware van *Kleuterplein* volgens een rouleersysteem.

Observatie en registratie

Observatie en registratie is belangrijk bij kleuters. Het geeft inzicht in de ontwikkeling van het kind en bepaalt mede het vervolgaanbod. Daarnaast helpt het u met het signaleren waar kinderen problemen ondervinden met de leerstof. Om u te faciliteren bij observatie en registratie biedt *Kleuterplein* de volgende hulpmiddelen:

- Instroomobservatie
- Kleuterverslag
- Observatie- en registratiebladen

Instroomobservatie

Op dit observatieformulier noteert u hoe het kind functioneert na ongeveer drie weken in de groep. Deze observatie geeft een goed beeld van de startsituatie van een kind op diverse terreinen.

- Hoe functioneert het kind motorisch en sociaal-emotioneel?
- Waar staat het kind op het gebied van beginnende geletterdheid en beginnende gecijferdheid?
- Waar staat het kind in zijn motorische ontwikkeling?

Bijlage 2: Instroomobservatie

Datum:

Naam kind:

Gebortedatum kind:

Hoe functioneert het kind sociaal-emotioneel?

Waar staat het kind op het gebied van de taal-lesontwikkeling?

Waar staat het kind op het gebied van rekenontwikkeling?

Welke materiaal en welk spel is favoriet?

Waar staat het kind op het gebied van de gromotorische ontwikkeling?

Waar staat het kind op het gebied van de fijnmotorische ontwikkeling?

Tips

Tips

Kleuterverslag

Ten behoeve van oudergesprekken biedt *Kleuterplein* een kopieerblad waarop de belangrijkste ontwikkelingsgebieden van een kind zijn weergegeven. Het is de bedoeling dat u dit kopieerblad invult op basis van het observatie en registratiebladen van *Kleuterplein*. Het blad biedt daarnaast echter ook ruimte voor een meer algemene beschrijving van de ontwikkeling en het functioneren van een kind (zie bijlage 4 van de Algemene handleiding).

Bijlage 3: Kleuterverslag

Datum:

Naam kind:

Gebortedatum kind:

Hoe functioneert het kind sociaal-emotioneel?

Waar staat het kind op het gebied van de taal-lesontwikkeling?

Waar staat het kind op het gebied van rekenontwikkeling?

Waar staat het kind op het gebied van de motorische ontwikkeling?

Tips

Tips

Toevoeging naar aanleiding van het gesprek over dit kleuterverslag met de ouders of verzorgers

Observatie- en registratiebladen

Doelen en tussendoelen kunnen geregistreerd worden met behulp van het observatie- en registratiebladen van Kleuterplein.

Het werkt ook handig om opvallende dingen op een ‘geeltje’ te noteren en alle observaties wekelijks te verwerken in de registratiebladen. Ontdek wat het handigst is voor u.

Bijlage 1: Leerlijnen

+ = behaald
0 = twijfelachtig
- = niet behaald

leerlijnen en de verdeling over de vier periodes		periode				naam kind
		1	2	3	4	
getallen	rekenen					
	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	7					
	8					
	9					
getallen, hoeveelheden	0					
	1					

Meer informatie?

Contact

Onze medewerkers van de afdeling Voorlichting staan u graag te woord. U kunt ze bereiken via het volgende telefoonnummer: (073) 6288722 en e-mail: voorlichting.bao@malmberg.nl.

Website

Op www.Kleuterplein.nl vindt u informatie, referentiescholen, antwoorden op veelgestelde vragen en nog veel meer.